

Velkomsttale

Kære 'Landsforeningen for efterladte efter selvmord', kære gæster, repræsentantskabsmedlemmer og bestyrelsesmedlemmer

Velkommen til denne reception, som vi har inviteret til i anledningen af, at vi om lidt skal overrække årets Liv&Død Pris 2022. Mit navn er Michael Hviid Jacobsen. Som formand for Landsforeningen Liv&Død vil jeg på bestyrelsens vegne gerne sige jer alle mange tak for, at I fandt tid til at komme her i dag og fejre årets modtager af Liv&Død Prisen. Vi er sikre på, vi får en hyggelig eftermiddag og sammen til fulde får fejret årets prismodtager.

De fysiske rammer for receptionen er som altid vores udstillingssted om død og begravelse – Funebariet. Funebariet er en vigtig del af Landsforeningen Liv&Døds arbejde, ikke mindst i forhold til vores kontakt med omverdenen. Derfor er det også afgørende, at udstillingen i Funebariet er relevant og vedkommende for vores besøgende.

Vi oplever fortsat stor efterspørgsel fra særligt sundhedsfaglige uddannelser, konfirmandhold og skoler efter rundvisninger her i Funebariet – og man kan med overbevisning i stemmen godt sige, at mere eller mindre hele landet ligger vejen forbi – folk fra København, Herning, Odense til Rønne på Bornholm har været igennem disse lokaler.

Det afspejler tydeligt et stort ønske om at tage hul på samtalen om døden og mødes i de rette rammer – her i Funebariet – for at få sat ord på og blive klogere på et for mange svært emne. Vi har netop nu en lille udstilling ved navn 'Sorgarkivet' i 'Annekset' herinde ved siden af. Her deler ni deltagere deres oplevelse af sorg og tab i form af en række forskellige genstande.

Den 14. oktober åbner vi i forbindelse med Kulturnatten vores nye særudstilling 'Farvel', hvor vi sætter fokus på ritualer i forbindelse med døden, og hvordan de afspejler os som mennesker og samfund i dag. Efter den er blevet vist i Funebariet, sættes udstillingen op på DOKK1 i Aarhus. Og derefter skal den videre rundt i landet.

Vi håber, at I vil benytte dagens glædelige anledning til at tage en rundtur i Funebariet og se både den faste udstilling og udstillingen 'Sorgarkivet'. Velkommen til.

Prisoverrækkelsestale

Det er i år 12. gang, at Liv&Død Prisen uddeles, så det er med andre ord blevet til en fast tradition i vores forenings regi, og det er altid godt med traditioner og fejringer. I Landsforeningen Liv&Død arbejder vi for en værdig afsked med livet, for at nedbryde tabuet om døden og for at starte samtaler om døden. For os ligger Liv&Død Prisen i naturlig forlængelse af dette arbejde, og samtidig opfatter vi prisen som en mulighed for at skabe opmærksomhed om personer eller organisationer, som på den ene eller anden måde er med til at løfte denne opgave.

Ser vi tilbage på de tidligere prismodtagere og indstillinger, kan vi glæde os over, at arbejdet med at nedbryde tabuet om døden både foregår blandt privatpersoner, organisationer, kunstnere, praktikere, frivillige, forskere, journalister – og mange andre.

Prisen er blandt andet blevet tildelt Kristeligt Dagblad for deres aftabuivering af døden gennem deres artikler, Landsforeningen Spædbarnsdød for deres arbejde med at hjælpe familier, der har mistet et spædbarn - og fotograf Klaus Bo for sine billeder af døderitualer fra rundt omkring i verden. Sidste år gik prisen til læge Ole Hartling for hans mangeårige indsats for at formidle om sorg og død.

Også i år er vi glædeligt overrasket over de mange indstillinger, vi har modtaget – og ikke mindst over bredden i indstillingerne – der afspejler det ganske betydelige og forskelligartede arbejde, der foregår rundt

omkring i Danmark for at nedbryde tabuet og gøre os bedre til at tale om døden.

Jeg kan fortælle, at vi har modtaget 34 indstillinger i år fordelt på 18 kandidater. Der har dermed traditionen tro været hård konkurrence om årets pris.

Og lad os nu vende blikket mod modtageren af Liv&Død Prisen 2022.

I år går Liv&Død Prisen til en forening, der om nogen har gjort en forskel for mennesker, der står i en af de sværeste livsomstændigheder: Nemlig dem som oplever at miste en nærtstående, der har taget sit eget liv.

Liv&Død Prisen 2022 går til 'Landsforeningen for efterladte efter selvmord' for den uvurderlige indsats, I igennem mange år har ydet, når det kommer til at hjælpe efterladte og andre, der er berørt af selvmord.

Der sker omkring 600 selvmord om året i Danmark. Hvert dødsfald berører fire til fem andre mennesker, og det er blot de nærmeste pårørende.

At miste en nær, der har taget sit eget liv, er en på alle måder ubeskrivelig smerte.

Mange efterladte oplever et dobbelttab: For ud over at miste en nær, så mister man mange gange også muligheden for at tale om den, man mistet. For når det kommer til selvmord, følger i kølvandet ofte berøringsangst, fejlagtige antagelser omkring selvmord og tavshed fra omgivelserne.

Mange efterladte risikerer at blive isoleret i deres sorg på grund af de tabuer, der omgiver selvmord. Og fordi venner, familie og arbejdsplads m.m. ikke ved, hvordan de skal reagere.

Derfor er det arbejde, som 'Landsforeningen for efterladte efter selvmord' står bag, så enormt vigtigt.

For det første står I klar til at hjælpe og støtte dem, der mister til selvmord. Helt konkret gør I det ved, at efterladte kommer i dialog med andre efterladte og får inspiration til at komme videre i deres liv.

I rækker ud med mange forskellige tilbud og aktiviteter spredt ud over hele landet for dem, der har brug for jer – og inviterer til fx caféaftener, temamøder, skriveterapi og walk&talks i lokale områder.

For det andet er I med jeres arbejde med til at skabe større åbenhed, kendskab og forståelse for et tabubelagt emne. Det sker gennem jeres information og kontakt til både offentlige myndigheder, behandlere og befolkningen generelt, som I klæder på gennem rådgivning, støtte og viden.

Det er et imponerende arbejde, I står bag. Og at alle de timer, I lægger i foreningen, er som frivillige, det gør det kun endnu mere beundringsværdigt.

En af de frivillige er dig, formand Ellen Bæk, der i flere år har været tilknyttet foreningen. Og som med baggrund i dine egne tab har gjort en kæmpe forskel for andre i samme svære situation.

At foreningen er utrolig værdsat, det så vi tydeligt på vores sociale medier i forbindelse med offentliggørelsen af, at I var dette års modtager af Liv&Død Prisen. Her flød det hurtigt over med likes og positive tilbagemeldinger. Blandt kommentarerne stod der:

- *”Et vigtigt arbejde med at åbne op for et emne, som i den grad er ramt af berøringsangst.”*

- *”TILLYKKE. Det er så velfortjent med det fantastiske arbejde, I udfører.”*

- *”Utroligt godt gået. Det er essentielt for vores samfund, at der er ildsjæle der kæmper - måske især på dette tunge område.”*

- *”Stort tillykke til en for mig betydningsfuld forening.”*

Med jeres mangeårige og vedholdende arbejde formår I på alle måder at tænde et lys i mørket for de efterladte – og for det fortjener I stor respekt og anerkendelse.

Hjerteligt tillykke med prisen og stor tak for jeres indsats.